

at vi med dem paa Verdensmarkedet kan optage Konkurrencen med andre Lande. Og Kvinderne *kan* erhverve sig en saadan Uddannelse baade theoretisk og praktisk; thi i et Havebrug forefalder der ikke noget Arbejde, til hvis Udførelse der udfordres særlig Fagkundskab, som ikke lige saa godt kan udføres af Kvinder som af Mænd.

Det, hvorpaa det blot kommer an, er, at Kvinderne indse, at her er en Opgave, som netop *de* kan tage op, og som de *bør* tage op, fordi det er af Vigtighed for Samfundet, at deres Evner og Arbejdskraft ikke gaar til Spilde. Er Folks Øjne først blevne aabnede for, at vi ved Havebruget kan opnaa just det, hvortil vi saa haardt trænge, nemlig et forøget Udbytte af vor Jord — og det er ubestrideligt, at der ikke gives nogen anden Dyrkningsmaade, hvorved et saa stort Udbytte af Jorden kan opnaas som ved Havebruget — da vil der ogsaa nok blive sørget for ved Oprettelsen af Havebrugsskoler for Kvinder at give Kvinderne Lejlighed til at erhverve sig den faglige Uddannelse. Begyndelsen dertil er allerede gjort, idet en saadan Skole inden ret længe vil tage sin Begyndelse i Nærheden af København.

Theateroversigt.

I.

Dagmartheatret.

De Forventninger, som man nærede om Dagmartheatret under den nye Direktion, ere ikke blevne opfyldte. Det Haab, der i Foraaret betog alle Venner af den dramatiske Kunst ved Efterretningen om, at det lille, kønne Theaters Existens var betrygget i de kommende Aar, — Haabet om en Skueplads, der kunde blive for København, hvad Odéon er for Paris — er bleven afløst af den dybeste Skuffelse. Dagmartheatret slog ikke ind paa de Veje, hvor Sejren var at vinde.

Aarsagerne hertil er maaske flere. Det Triumvirat, som skulde have baaret Sejren hjem, opløste sig hurtigt, Hr. Riis-Knudsen blev Enehersker og ledede sit Theater i enevældig Aand. Med ét Slag vilde han forandre Publikums Smag, et Publikum, hvis dramatiske Føde i en Aarrække har været Jules Vernes Udstyrelsesstykker og patriotiske Rabalderdramaer. Pludselig skulde det interessere sig for Oehlenschlägers Tragedier og for en Bearbejdelse af et daarligt tysk Drama, som kun var antaget til Opførelse for at give Theatrets Primadonna en omfangsrig Rolle. Følgen var, at Dagmartheatret i de forløbne fire Maaneder af Sæsonen har staaet tomt Aften efter Aften, og meget Arbejde er gaaet til Spilde.

Nogle moderne Skuespil har Hr. Riis-Knudsen dog opført: Fru Gads »Fælles Sag«, som det kgl. Theater, ubegribelig af hvilken Grund, forkastede, og Fru Magdalena Thoresens »Inden Døre«. Det er al Ære værd, at man opførte Fru Gads Stykke, der har Betydning ved sin dristige Satire over københavnsk Selskabsliv og københavnske Børsjobbere, medens selve

Problemet, som har givet det Navn, er behandlet temmelig aandløst og fladt. Derimod er det et godt Bevis paa den Holdningsløshed og Mangel paa Smag, der karakteriserer Hr. Riis-Knudsens Regime, at han har opført Fru Thoresens kedelige, sentimentale Folkekomedie. Den blev i sin Tid opført henimod 20 Gange paa det kgl. Theater og fuldstændig udsollet. At Stykket gjorde Lykke, skyldtes ene og alene den fortræffelige Udførelse, som Dagmartheatret selvfølgelig ikke kunde naa paa Højde med.

Det lader for øvrigt til, at Dagmartheatret skal være en Forsørgelsesanstalt for ældre Forfatterinder, der er ude af Kurs. Efter Nytaar kommer Turen til Frk. Clara Andersen, der bl. a. har skrevet det yndefulde Lystspil »Rosa og Rosita«, som hører til det kgl. Theaters faste Repertoire. Hr. Riis-Knudsen vil nu opføre et Lystspil af hende: »Grøns Fødselsdag«, der gik 23 Gange over det kgl. Theaters Scene i forrige Tiaar. Der synes ikke at være den svageste Grund til at grave det gamle Lystspil op, naar man har en Rigdom af uopførte nyere Skuespil at vælge imellem. Hr. Riis-Knudsen er imidlertid Enehersker og har alle en Eneherskers uberegnelige Løner. Følgelig spiller han Siegerts (Rosenbergs), Magdalena Thoresens og Clara Andersens daarlige Skuespil, der virke søvndyssende paa alle normale Mennesker, følgelig antager han til Opførelse Frk. Blichers umodne og parodiske Skuespil »Kristian den anden«.

Det Personale, som Triumviratet engagerede, er sammensat af yderst forskelligartede Kræfter. Hr. Mantzius er den egentlig bærende Kraft. Han er det største Talent blandt vore yngre Skuespillere. Han har faaet en omhyggelig Uddannelse i Paris og har haft de bedste Lærere. Det kgl. Theater savner ham nu haardt. Paa Dagmartheatret overstraalet han alle sine Kolleger. Hans »Grosserer Dam« i Fru Gads »Fælles Sag« var en sjelden gedigen Præstation; Skuespilleren beherskede den vanskelige Opgave i alle Enkeltheder; hans Børsjobber var en komisk Type, der burde være banebrydende i vor fremtidige Skuespilkunst. Brødrene Wiehe, Fru Secher, Sophus Neumann, Frk. Lerche er dygtige og samvittighedsfulde Kræfter, som det altid er heldigt for et Theater at raade over. At Fru Gjøltings Virksomhed som Primadonna assoluta er faldet ynkelig ud, noteres kun for Korrekthedens Skyld. Thi at det vilde blive Tilfældet, var alle de enige om, der havde haft Lejlighed til paa den kgl. Skueplads at se Prøver paa hendes usande og overfladiske Deklamationskunst. Af Provinsskuespillere tæller Dagmartheatret flere. Man er endnu ikke bleven fri for Frk. Albrechts vamlé Ingenuekunst eller for Hr. Aagaards afmægtige Sangforsøg. Debutanter har det naturligvis ikke manglet paa. Komponistdotrene Frk. Hartmann og Horneman synes at være sceniske Muligheder. Frk. Hauch viste som Magdalene i »Den honnette Ambition« mindre Talent end en almindelig Dillettantinde, og en komisk Elsker, Hr. Larsen, forsvinder forhaabentlig snart. —

Sæsonens fire Maaneder har da for Dagmartheatret været en ubønhørlig Fiasko. Slaget er tabt — men der er maaske Tid til at vinde et nyt, hvis Hr. Riis-Knudsen er bleven klog af Skade. Han burde indse, at det ikke gælder om at kuldaste den herskende